

OBSAH

Z TEZI K 50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KSČ	5
A. PLÁVKA: MAT KAŽE	6

REKLI O POVSTANI

Generálny tajomník ÚV KSČ súdruh Gustáv Husák	7
President republiky armádní generál soudruh Ludvík Svoboda	11

I. DOKUMENTY HOVORÍ

Uznesenie prezidia Exekutívnej Komunistickej internacionály z 5. januára 1943 o politickej línií a najbližších úlohach Komunistickej strany Československa v národnoodbozovacom boji - 15 - Vianočná dohoda o vytvorení Slovenskej národnej rady ako jednotného orgánu protifašistického odboja na Slovensku a o jej programe - 21 - **K. Gottwald:** Nastala chvíle ozbrojeného vystoupení - 22 - **K. Gottwald:** Nová sovietsko-československá smlouva 24 - Usnesení politbyra ÚV Komunistickej strany Ukrajiny ze 17. června 1944 o pomoci pri organizovaní partyzánskeho hnutí na území Československa 26 - Stanovisko ilegálnej Slovenskej národnej rady z konca júla 1944 k vzájomnému vzťahu domáceho a zahraničného odboja - 26 - Manifest spojených oddielov slovenských partizánov z polovice augusta 1944, vyžývajúci k príprave celonárodného ozbrojeného povstania - 29 - Zvláštne hlásenie Ukrajinského štátu partyzánskeho hnutí z 19. srpna 1944 o situaci v Československu - 31 - Stanovisko k úkolom národného osvobozeneckeho hnutí na Slovensku, vypracované na poradě moskevského vedení KSC s Karolem Šmidkem - 34 - Smernice moskevského vedení KSC pre organizaci spojení se Slovenskom - 36 - Výzva Vojenského ústredia k príslušníkom slovenskej armády z 30. augusta 1944 - 37 - Leták Revolučného národného výboru v Banskej Bystrici z 30. augusta 1944 so správou o vypuknutí Slovenského národného povstania - 37 - Vyhláška Revolučného národného výboru o prevzatí moci v okrese Banská Bystrica - 38 - Prvá správa tajného vysieláča Za slovenskú slobodu z 30. augusta 1944 o pokuse nemeckých vojsk okupovať Slovensko - 38 - Vyhláška Okresného národného výboru v Martine z 30. augusta 1944 o všeobecnej mobilizácii - 40 - Zpráva tajného vysílače Za národní osvobození z 31. srpna 1944 o ohlasu Slovenského národního povstání na území Čech a Moravy - 41 - Vyhlášenie okresného Revolučného národného výboru v Hnúšti z konca augusta 1944 o prevzatí moci na oslobozenom území - 42 - Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 1 z 1. septembra 1944 o prevzatí zákonného, vládneho a výkonnej moci na Slovensku - 42 - Nariadenie Slovenskej národnej rady z 1. septembra 1944, ktorým sa rozpúšťajú fašistické strany a organizácie na Slovensku - 43 - Deklarácia Slovenskej národnej rady z 1. septembra 1944, vyhlasujúca prevzatie zákonnéj a výkonnej moci na Slovensku - 43 - Vyhlášenie Komunistickej strany Slovenska z 2. septembra 1944, vytyčujúce základné ciele povstania - 44 - Informace K. Gottwalda z 2. září 1944 ministerstvu zahraničních věcí SSSR o charakteru Slovenského národního povstání - 46 - Nariadenie Slovenskej národnej rady zo 6. septembra 1944 o poštátnení školstva na Slovensku - 48 - Nariadenie Slovenskej národnej rady zo dňa 8. septembra 1944 o zaistení nemeckých a arizovaných podnikov - 48 - **G. Husák:** O slovenském vojákoví - 49 - Leták o zmysle Slovenského národného povstania, vydaný v Banskej Bystrici v polovici septembra 1944 - 51 - **K. Gottwald:** K národné osvobozeneckej válce na Slovensku - 54 - Provolání československých politických, veřejných a vojenských činitelů ze 16. září 1944 k českému lidu s výzvou k podpoře Slovenského národního povstání - 57 - Referát prednesený K. Šmidkem na zjednocovacom zjazde KSS a slovenskej sociálnej demokracie dňa 17. sep-

tembra 1944 - 58 - Pôdu roľníkom - 65 - **G. Husák:** Nové slovo - 66 - Pred utvorením Demokratickej strany - 69 - Vrátiť ľudu! - 70 - Uznesenie tajného zasadania Slovenskej národnej rady z 29. septembra 1944 o vzájomnom pomere vedenia domáceho a zahraničného odboja - 71 - Rudá armáda bojuje na území Československa, den naši svobody se přiblížil! - 72 - Prejav J. Švermu na zasadanie Slovenskej národnej rady dňa 3. októbra 1944 o otázkach československého zahraničného a domáceho odboja - 73 - **G. Husák:** Politický úspech slovenského povstania - 77 - Rezolúcia konferencie závodných výborov v Podbrezovej z 15. októbra 1944 o úlohách závodných výborov v národnoslobodzovacom boji a pri účasti robotníctva na správe podnikov a kontrole výroby - 80 - Rezolúcia z konferencie závodných výborov v Podbrezovej z 15. októbra 1944 s požiadavkou zoštátnenia majetku nepriateľov a príznamia práv závodným výborom pri správe závodu, adresovaná Slovenskej národnej rade - 81 - Uznesenie predsedníctva Slovenskej národnej rady zo 16. októbra 1944 o pomere SNR k československému vládnemu delegátovi - 82 - **J. Šverma:** Boj posledný a boj najťažší - 83 - Bojový rozkaz Hlavného štábhu partizánskeho hnutia na Slovensku z 25. októbra 1944 - 84 - Správa tajného vysielača Za slovenskú slobodu z 30. októbra 1944 o ďalšom pokračovaní v boji i po ústupe povstalcov do hôr - 86 - Odpoveď delegácie SNR z 2. novembra 1944 na stanovisko prezidenta Beneša k uzneseniu SNR z 29. septembra 1944 - 86 - Výzva príslušníkov 2. československej paradesantnej brigády z novembra 1944 k občanom Slovenska, aby i po dočasnom ústupe do hôr pokračovali v národnoslobodzovacom boji - 88 - Súhrnná správa Ukrajinského štábhu partizánskeho hnutia z 8. decembra 1944 o rozvoji partizánskeho hnutia v Československu a Maďarsku - 89 - Z rozhovoru redakcie Československých listov s L. Novomeským o významu Slovenského národného povstania a o jednáni delegace SNR v Londýne - 91 - Prejav Klementa Gottwalda na slávnostnom shromaždení Slovenskej národnej rady v Košiciach 5. apríla 1945.

II. V BOJI ZA SVOBODU

L. Svoboda: Tenkrát ve čtyřicátém	97
A. S. Jegorov: Prátelství se upevňovalo v bojích	107
J. Kaliciák: Přežil jsem smrt	110
S. Repčík: Partyzánský život nebyl lehký	113
B. Polevoj: Setkání s generálem Ludvíkem Svobodou	117

III. ZIVÉ DĚDICTVÍ

K. Gottwald: Z referátu na VIII. sjezdu KSC	121
J. Lenárt: Slávne mezdniky nášho ľudu – zdroj poučenia a inšpirácie	123
L. Novomeský: Nový pomer slovensko český	130
V. Šalgovič: Revolučnú história tvorivo využívame	132
M. Kropilák: Slovenské národní povstání – začátek národní a demokratické revoluce našich národů	139
M. Gosiakovský: Slovenské národné povstanie – začiatok nových vzťahov medzi Čechmi a Slovákm	145
V. Plevza: Nezradili vlastný program	155
V. P. Morozov: Sovětská armáda bojujúcemu slovenskému lidu	159
O. Rokoský: Od sabotáži k partyzánskej válce	163
J. Hroziencík: Internacionálna pomoc	172
L. Novomeský: Třídné v národním	179

IV. CHRONOLOGIE LET 1938–1945